

Samenvatting ontwikkelgesprek Werktuigbouwkunde en Ad PT en NQA, januari 2018

Ontwikkelthema 1:

Het beoordelen van beroepsbekwaamheid in nauwe relatie met de werkvelddeskundigen.

In het landelijk project Protocol Afstuderen (pilot als vervolg op Beoordelen is Mensenwerk) staat het begrip beroepsbekwaamheid centraal in de beoordeling van het eindniveau. In het technische werkveld zijn werkvelddeskundigen meesters in hun vak en van daaruit juist in staat de beroepsbekwaamheid van startende professionals vast te stellen. Docent-examinatoren zijn op enige afstand betrokken en hebben daardoor niet het volledige zicht op de beroepsbekwaamheid. Hoewel we tijdens het afstuderen twee maal op bezoek gaan en het advies van de werkveld-begeleider in de beoordeling meenemen, beoordelen we op basis van afgeleide informatie. Op dit moment zijn werkvelddeskundigen geen formele examinatoren. Mede als resultaat van onze deelname aan het project Protocol afstuderen, denken wij dat het noodzakelijk is het oog van de praktijk weer steviger mee te laten wegen in de beoordeling van het eindniveau. Dit project is in de voltijdvariant uitgevoerd; het vraagstuk is evenwel ook relevant voor de deeltijdvariant.

We vragen u mee te denken over hoe we het beoordelen van beroepsbekwaamheid in nauwe relatie met de werkvelddeskundigen versterkt vorm kunnen geven?

Het gesprek over het beoordelen van beroepsbekwaamheid brengt de volgende thema's op tafel.

- **Het timmermansoog**

Een meer holistische manier van beoordelen vraagt training. Het vraagt om 'leren kijken'. De docentbegeleider kijkt verder dan alleen het beoordelingsformulier, maar loopt bijvoorbeeld ook tijdens een stagebezoek een rondje met de student door het bedrijf om een indruk te krijgen van hoe de student functioneert en communiceert. De basis voor een holistische manier van beoordelen ligt in het vertrouwen hebben in de expertise van de docent. Daarbij is een voorwaarde dat er taal is om een beoordeling te onderbouwen. Het BKE-traject heeft bijgedragen aan het uitbreiden van de woordenschat ten aanzien van toetsen en beoordelen.

- **Beoordelen blijft verantwoordelijkheid van opleiding**

De opleiding blijft in de lead als het gaat om beoordelen. De Hogeschool van Maastricht zet bijvoorbeeld een Belbintest en 360-graden feedback in om op een holistische en onafhankelijke manier een indruk te krijgen van het functioneren van de student in een bedrijf. In een brede kring feedback verzamelen wordt ook gedaan door de deeltijdopleiding Werktuigbouwkunde. In zogenaamde afstudeerkringen (vijf tot tien studenten onder leiding van twee docenten die ook optreden als eerste begeleider van een aantal van de studenten) vindt intervisie plaats en wordt de opgehaalde feedback besproken. Een andere manier van beoordelen is het meedingen naar afstudeerprijzen. Dit geeft ook een indruk van hoe de opleiding zich verhoudt ten opzichte van andere hogescholen (benchmark).

- **Bedrijfsbegeleiders en beoordeling**

Binnen de sectoren Zorg en Educatie is het meer gebruikelijk om externen een taak te geven in de beoordeling. Deze mensen ontvangen hiervoor een training en volgen intervisie. De opleiding Werktuigbouwkunde bespreekt de rubric, die is ontwikkeld voor het beoordelen van afstudeerwerken, met bedrijfsbegeleiders om hen een indruk te geven van de wijze van beoordelen. Deze sessies dienen als een borgingsinstrument. De rubric zou ook kunnen worden ingezet om bedrijfsbegeleiders verder te ontwikkelen in hun rol als studentcoach op de werkvloer. Het middelbaar beroepsonderwijs biedt inspirerende voorbeelden van het betrekken van het werkveld bij de opleiding, zoals erkende leerbedrijven en de opleiding voor beroepspraktijkbegeleiders. Op deze manier biedt het onderwijs het werkveld meerwaarde en andersom. Het biedt openingen om thematieken aan te snijden, per thematiek andere partners aan tafel te krijgen en nog beter onderling af te stemmen. De infrastructuur van leren en werken kan worden versterkt door samen, meer verweven op te trekken.

Innovatiewerkplaats (IWP)

De verwevenheid van onderwijs en werkveld is al goed zichtbaar binnen de innovatiewerkplaatsen van de Hanzehogeschool. Een mooi voorbeeld is de gebiedscoöperatie Westerkwartier waarin 140 bedrijven samenwerken. De ondernemers stellen (onderzoeks)vragen en de HG begeleidt daarbij. Op deze wijze ontstaat een win-winsituatie en vindt een koppeling op strategisch niveau plaats.

Ontwikkelthema 2:

Modularisering en flexibilisering van het onderwijs.

Vanuit het landelijke Pilot Flexibilisering doen we in ons deeltijdonderwijs ervaring op met modularisering en flexibilisering van het onderwijs. We denken dat deze ontwikkeling op termijn ook in de voltijdvarianten effecten zal krijgen. Graag verkennen wij met u hoe we dit praktisch vorm zouden kunnen geven.

Dit onderwerp brengt de volgende gesprekspunten op tafel.

- **Inspiratie en motivatie**

Modularisering en flexibilisering is de toekomst. Echter, motivatie van de student blijft het startpunt voor leren. Een module kan niet op zichzelf staan, maar moet ingebed zijn in een didactische structuur zodat de student het kan koppelen aan zijn eigen persoonlijke leerdoelen en de transfer kan maken naar de praktijk. Een opleiding kan een opbouw richting modularisering aanbrenge door in jaar één en twee contacturen aan te bieden en dit langzaam uit te bouwen naar een persoonlijk leerproces aan de hand van modulair onderwijs. Het is daarbij de vraag of de opleiding al het onderwijs zelf moet ontwikkelen. Wellicht is er al veel bestaand onderwijs voorhanden en is het alleen nodig daar een inleiding en uitleiding bij te maken.

- **Volgordelijkheid**

Modulair onderwijs heeft altijd een zekere volgordelijkheid. Daarnaast heeft leerstof altijd een relevantie nodig om voorbeelden te kunnen plaatsen.

- **Voltijd met deeltijd**

In het onderwijs kan de ontmoeting tussen voltijd- en deeltijdstudenten worden georganiseerd, zodat zij van elkaar kunnen leren. Deeltijdstudenten kunnen als inspirerend voorbeeld dienen voor voltijdstudenten vanwege de werkervaring die zij inbrengen. Digitale middelen kunnen hierbij ingezet worden (Skype, MOOCS) zodat studenten zich wereldwijd kunnen oriënteren op het werkveld waarin zij terechtkomen.

- **Waarde van het diploma**

Met het uitreiken van een diploma garandeert de opleiding de uitgangspunten en de uitkomsten van het onderwijs. Het is de taak van de opleiding om samen met de student de weg naar het eindniveau te bepalen. Opleidingen zijn zelf in charge om een balans te vinden in hoe fijn- of grofmazig het eindkader is. De bandbreedte van de standaard waartoe wordt opgeleid, bepaalt de opleiding in samenspraak met het werkveld.